GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacţiunea şi administraţiunea:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22. „Gazeta" iese
Mercurea, Vinerea si Dumineca.
Preţulŭ abonamentului:
Pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe
trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Ţerĭ esterne pe şése
lunĭ 14 fr., pe anŭ 28 francĭ.

Anulŭ XLVII.

Sĕ prenumeră:
la poştele c. şi r. şi pe la dd. corespondenţĭ.
Anunciurile:
una serie garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30
cr. v. a. pentru fiăcare publicare. — Scri-
sorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manu-
scripte nu se retrămitŭ.

Nr. 34. Mercurĭ 21 Marţiu (2 Aprile) **1884.**

Nou abonamentŭ la

„Gazeta Transilvaniei."

Cu 1 Aprile st. v. se începe unŭ nou abonamentŭ, la care învitămŭ pe onoraţii abonaţĭ, amicĭ si sprijinitorĭ ai fóiei nóstre. Ne rugămŭ sĕ ni se arate adresele esactŭ precum şi ultima poştă.

Domnii noui abonaţi, şi carĭ n'au achitatŭ costulŭ abonamentului sunt rugaţi a ne trimite banii séu directŭ prin mandatŭ postalŭ, séu prin Domnii, la carĭ au subscrisŭ abonamentulŭ.

Preţulŭ abonamentului, ce se póte trămite mai uşorŭ prin mandate postale, este:

pentru Austro-Ungaria cu posta: pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr., pe şése lunĭ 5 fl.; pe anŭ 10 fl.

pentru România şi alte ţĕrĭ esterne: pe trei lunĭ 7 francĭ, pe şése lunĭ 14 francĭ, pe anŭ 28 francĭ.

Scrisorile sunt a se adresá **la Redacţiunea „Gazetei Transilvaniei" în Braşovŭ.**

Tăcerea Blaşiului.

Braşovŭ 21 Martiu v. 1884.

Este unŭ şirŭ lungŭ de anĭ de cândŭ nu se mai aude nimicŭ despre Blaşiu şi despre faptele ómenilorŭ, carĭ compunŭ societatea cultă din Blaşiu. In unele momente ni se pare că acestŭ orăşelŭ istoricŭ s'a prefăcutŭ într'o mănăstîre încungiurată de jurŭ împrejurŭ cu ziduri înalte, ca trecătorii se nu pótă observá nimicŭ din ceea ce se petrece în întrulŭ ei, şi locuitorii ei sĕ n'aibă nicĭ o legătură cu lumea din afară. Cu lunile nu mai audimŭ nimicŭ, nu mai căpĕtamŭ nicĭ o scire dela Blaşiu şi décă din cândŭ în cândŭ se retăcesce câte o corespondenţă de acolo prin diarele nóstre, ea conţine de ordinarŭ numai împărtăşirĭ de-o importanţă cu totulŭ secundară. Din cândŭ în cândŭ mai sosesce şi câte o scire laconică, că se adună earăşĭ vr'unŭ sinodŭ episcopescŭ dér nu se spune pentru ce scopŭ şi, décă sinodulŭ s'a ţinutŭ, nu aflămŭ cu anii ce s'a petrecutŭ întrînsulŭ. C'unŭ cuvêntŭ totŭ ce se întêmplă séu nu se întêmplă în Blaşiu remâne acoperitŭ cu vĕlulŭ secretului.

Românulŭ dice despre omulŭ care, lipsitŭ fiindŭ de ambiţiunĭ personale şi de orgoliu, muncesce în linişte şi are în vedere numai ţinta, la care voiesce se ajungă, că elŭ: tace şi face. Era naturalŭ ca lumea română, dedată a vedé pe Blăşienĭ în fruntea mişcărilorŭ naţionale, vedêndŭ atitudinea lorŭ cu totulŭ reservata sĕ se mângăie cu credinţa că ei tacŭ şi facŭ. Trecură înse anĭ la mijlocŭ şi nu vedurămŭ nicĭ unŭ resultatŭ séu fórte puţine şi neînsemnate resultate positive ale lucrărei Blaşiului, dér vĕdurămŭ cu atâtŭ mai multe pierderĭ şi umilirĭ. Atuncĭ frumósele nóstre speranţe făcură locŭ celorŭ mai seriόse îngrijirĭ şi tăcerea Blaşului începù a ni se arătá într'o lumină primejdiósă.

Temerile şi îngrijirile nóstre şi-au ajunsŭ culmea lorŭ, cândŭ amŭ trebuitŭ se ne convingemŭ, că duşmanii neamului nostru se bucură de tăcerea Blaşiului şi voiescŭ se-o esploateze în favórea politicei şi a planurilorŭ lorŭ meschine.

Intr'aceea sosí unŭ momentŭ, în care se părea că Blăşienii se reculegŭ. Ei ţinură o adunare în primavéra trecută protestândŭ în contra proiectului de lege privitorŭ la maghiarisarea scólelorŭ secundare. Inse după acéstă mică mişcare a urmatŭ o reacţiune cumplită. Proiectulŭ de lege se desbate şi se primesce fără ca P. S. S'a Metropolitulŭ se-şĭ fi redicatŭ glasulŭ în publicŭ contra lui. Nu multŭ după votarea legii asupritóre se întêmplă casulŭ cu stégulŭ de pe pétra din Câmpulŭ Libertăţii. Tótă afacerea acésta se putea dice, că era unŭ lucru copilărescŭ, ce nu cădea în sfera de responsabilitate a direcţiunei scolare. Ministrulŭ de înstrucţiune face dintr'însa o afacere de statŭ, trămite la Blaşiu unŭ comisarŭ, care calcă dreptulŭ de inspecţiune alŭ capului bisericei, cercetéză, teroriséză corpulŭ profesoralŭ, pe toţĭ scolarii precum şi pe teologii din seminarŭ, opresce de a li se estrădá testimoniele şi plécă înfuriatŭ cu ameninţarea, că încă o sĕ se închidă scólele. Ce face Prea Sânţia S'a Metropolitulŭ sub ochii căruia s'au petrecutŭ tóte aceste? Tace. — Noi celŭ puţinŭ n'amŭ auditŭ nimicŭ despre ceea ce ar fi facutŭ séu ar fi trebuitŭ ce facă, dér scimŭ atâtŭ, că, cu scirea Escelenţiei Sale negreşitŭ, a fost eliminatŭ unŭ gimnasistŭ din Blaşiu din tóte scólele statului, ear unŭ teologŭ a fost uiduitŭ din seminarŭ pentru că a cântatŭ la 3 (15) Maiu unŭ cântecŭ naţionalŭ românescŭ.

Ministrului şi comisarului sĕu li-a plăcutŭ a declará, că după opinia d-lorŭ Blaşiulŭ este unŭ cuibŭ de „daco-romaniştĭ" şi acolo s'ar cresce inimicĭ de ai statului. Escelenţa Sa Metropolitulŭ tace şi iea ad notam acéstă declaraţiune, întroducêndŭ unŭ regimŭ şi mai strictŭ în Blaşiu şi învoindu-se la aceea, ca sĕ se schimbe direcţiunea gimnasiului fără nicĭ o causă fundată.

Intr'aceea se începe şi acţiunea ómenilorŭ frăţietăţii. Foile ministeriale strigă în gura mare, că numai cei din compania Roman-Gall sunt patrioţi, ear toţĭ ceilalţĭ Românĭ, carĭ pretindŭ drepturĭ naţionale sunt nisce „daco-românĭ" periculoşĭ statului. Ce se întêmplă? La adunarea consorţiului „patrioţilorŭ" recunoscuţĭ şi sprijiniţĭ de presa ministerială se presentă şi doi „Blăşienĭ", carĭ prin posiţiunea lorŭ sta în contactŭ de aprópe cu Metropolitulŭ. Acestĭ doi lucéferĭ retăcitorĭ declară în conferenţa d-lui Gall, că ei, „Blăşienii", au voitŭ se dé o dovadă că nu sunt „Daco-Românĭ", ci sunt patrioţĭ bunĭ ca şi ceilalţĭ şi că de aceea s'au presentatŭ.

Acuma deodată străbate o rază de lumină prin întunereculŭ tăcerei Blaşiului şi începemŭ se cunóscemŭ bóla de care sufere. Este, ca se-o spunemŭ francŭ, frica de ameninţările celorŭ dela putere, dómna frică, fiia terorismului unguresců, care bântuie de şése-spre-dece anĭ societatea acestui orăşelŭ, care din vechime a fostŭ în fruntea mişcărei culturale şi naţionale românescĭ.

Intrebămŭ după tóte aceste: ce crede Prea Sanţia Sa Metropolitulŭ şi ce credŭ consiliarii lui, că mai trebue se facă pentru ca se dovedéscă d-lorŭ Tisza-Trefort că Blăşienii nu sunt „daco-românĭ?" Pănă unde se mérgă concesiunile ce se facŭ spre a delăturá acele bănuielĭ? Nu vedŭ conducĕtorii Blaşiului că pornindŭ pe acésta cărare ar puté dobêndí unŭ resultatŭ favorabilŭ numai după ce scólele Blaşiului ar fi pe deplinŭ maghiarisate? Nu sêmtŭ ei că şoviniştii de adĭ numai atuncĭ ne declară de patrioţĭ décă ne desbrăcămŭ cu totulŭ de individualitatea nóstra şi de demnitatea nóstră naţională?

A trece adĭ de „Daco - românŭ" înaintea şoviniştilorŭ ungurĭ este o onóre pentru fiecare Românŭ, din causă că ei numescŭ astfeliu pe toţĭ aceia, carĭ cerŭ drepturĭ, prin carĭ sĕ se garanteze individualitatea naţională a poporului românŭ, fără ca sĕ se atingă nicĭ câtŭ-şi de puţinŭ temeliile statului.

Nu înţelegemŭ cum Blaşiulŭ se silesce a depărtá dela sine învinuirea şovinistă de daco-romanistŭ" şi înca cu aşa marĭ jertfe în paguba intereselorŭ şi a prestigiului nostru naţionalŭ, cândŭ din contră ar trebui se-'şi ţină deonóre, că este clevetitŭ adĭ cu acéstă numire, căcĭ încă odată o spunemŭ, a fi Românŭ zelosŭ şi de omeniă este adĭ înaintea teroristilorŭ sinonimŭ cu a fi „daco-românŭ."

In momentulŭ acela, cândŭ Blaşiulŭ ar puté aduce în adevĕrŭ dovada înaintea puternicilorŭ de adĭ, că nu este „daco-românŭ", naţia română ar trebuí se îmbrace doliu şi de pe pétra Libertăţii ar trebui se fălfăie unŭ stégŭ negru, căcĭ acésta ar însemná, că Blaşiulŭ a renunţatŭ la drepturile naţionale şi tăcerea lui ar fi atuncĭ în adevĕrŭ o — tăcere de mórte.

Sibiiu, 19/31 Martie 1884.

Onoratei Redacţiunĭ a „Gazetei Transilvaniei" în Braşovŭ.

Onorată Redacţiune!

Multămindŭ pentru comemorativulŭ, ce binevoiţi a ni-lŭ face în articululŭ de fondŭ alŭ „Gazetei Transilvaniei" Nr. 32 ddt. 16/28 l. c. în privinţa alegerilorŭ de delegaţĭ la viitórea conferinţă generală a partidei nóstre, avemŭ onórea a Vĕ încunoscinţá, că acele alegerĭ s'au iniţiatŭ prin apelulŭ nostru cu data 12/24 l. c alăturatŭ aicĭ.*) Acestŭ apelŭ s'a trimisŭ în aceeaşĭ dĭ**) tuturorŭ bărbaţilorŭ noştri de încredere din tóte comitatele, precum şi la toţĭ membrii conferinţei dela 1881, între carĭ şi domnului redactorŭ alŭ „Gazetei Transilvaniei."

Fără îndoiélă e mai scurtŭ, şi din punctŭ de vedere financiarŭ mai eftinŭ, décă delegaţii se alegŭ deodată cu organisarea partidei. Comitetulŭ subscrisŭ a aflatŭ însĕ a lăsá acésta cu totulŭ la apreciarea bărbaţilorŭ de încredere, carĭ vorŭ scí mai bine judecá: încâtŭ e consultŭ, ca alegĕtorii vre unui cercŭ sĕ se întrunéscă mai desŭ, séu mai rarŭ.

Rugămŭ pe onor. Redacţiune, ca în interesulŭ adevĕrului sĕ binevoéscă a aduce aceste la cunoscinţa cetitorilorŭ diarului sĕu.

Comitetulŭ electoralŭ permanentŭ alŭ partidei naţionale române.

A. Trombitaşŭ secret. **P. Cosma** pres.

Alegerea de delegaţĭ pentru conferinţa generală electorală viitóre.

Comitetulŭ electoralŭ permanentŭ din Sibiiu a adresatŭ către foştii delegaţĭ la conferinţa din 1881 următorulŭ apelŭ:

Apropiindu-se timpulŭ, în care partida naţională română va avé a se pronunţá faţă de alegerile dietalĭ pentru periodulŭ viitoriu, subscrisulŭ comitetŭ află, că acésta va puté urmá şi de astădată în modulŭ celŭ mai corectŭ şi mai legalŭ prin o conferinţă a aderenţilorŭ partidei, compusă din representanţĭ aleşĭ de către cercurile electorale.

Pentru ca votulŭ conferinţei sĕ aibă necesaria ponderositate în afară, şi pentru ca conclusele ei sĕ fie de faptŭ espresiunea opiniunei publice a naţiunei române, e de lipsă ca tóte cercurile (col·giile) electoralĭ locuite de Românĭ sĕ fie representate în conferinţă.

Spre scopulŭ acesta avemŭ onórea a Vĕ învitá: sĕ binevoiţĭ a îngriji, ca în fiecare cercŭ electoralŭ din acelŭ comitatŭ sĕ se pună la cale şi sĕ se efec-

---

*) Ne pare bine, că de astădată gândirea nóstră s'a întâlnitŭ cu aceea a comitetului cu privire la alegerea delegaţilorŭ pentru conferinţa viitóre, căcĭ în adevĕrŭ a doua dĭ după apariţiunea nr-ului 32 alŭ fóiei nóstre amŭ primitŭ apelulŭ celŭ publicămŭ în numerulŭ de adĭ. — Red.

**) Acésta nu e tocmai esactŭ. Apelulŭ s'a spedatŭ la adresa nóstră din Sibiiu în 16/28 Marte şi noi l'amŭ primitŭ abia Sâmbătă în 17(29) Marte la amédă. — Red.

tuéscă alegerea de câte doi delegaţĭ la conferinţa generală a partidei nóstre, carea se va convocá în curêndŭ aicĭ la Sibiiu.

Alegerea se póte efectuí séu deodată cu organisarea partidei în conferinţele îndicate prin apelulŭ nostru ddto. 10 Februariu a. c., séu pre unde organisarea a urmatŭ deja prin conferinţe ulterióre ţinênde în fie-care cercŭ electoralŭ.

Alesŭ de delegatŭ póte fi ori-care alegĕtoriu românŭ aderentŭ la partida nóstră, şi déca acela nu locuesce în concernintele cercŭ electoralŭ. Este de doritŭ însĕ, ca sĕ se numéscă atarĭ candidaţĭ, despre carĭ se póte presupune cu siguritate, că le va fi îndemână a se şi presentá la timpulŭ sĕu în conferinţă. Décă Vĕ lipsescŭ acolo atarĭ îndivigĭ, orĭ din contră, décă se aflá aderenţĭ ai partidei nóstre, carĭ ar dori a participá la conferinţă, dér nu au locu în cercurile electorale din acelŭ comitatŭ: Vĕ rugămŭ a ne notificá acésta cu posibilă urginţă, spre a provedé de aicĭ cele de lipsă în una séu alta direcţiune.

Pentru acreditarea delegaţilorŭ Vĕ punemŭ la disposiţiune blanchetele de litere credenţionale alăturate sub ·/. însemnândŭ, că în şirulŭ menitŭ pentru numele delegatului e de a se înduce şi posiţiunea lui socială şi domiciliulŭ. Despre resultatulŭ alegerei Vĕ rugămŭ a ne încunosciinţá înmediatŭ după efectuire spre ţinerea în evidenţă aicĭ.

Primiţĭ espresiunea distinsei nóstre stime.

Sibiiu, 12/24 Marţiu 1884.

Comitetulŭ electoralŭ permanentŭ alŭ partidei naţionale române.

A. Trombitaşŭ, secretariu. **Parteniu Cosma,** preşedinte.

Adunarea alegĕtorilorŭ românĭ din comitatulŭ Turda-Arieşŭ.

(Telegrama „Gazetei Trans." primită după încheierea numĕrului de Duminecă.)

Turda 29 Marte. Alegĕtorii românĭ din trei cercurĭ electorale întrunite în conferinţa de astădĭ au primitŭ cu mare entusiasmŭ în unanimitate programa partidei naţionale stabilită la 1881, au alesŭ comitetŭ centralŭ esecutivŭ, subcomitete şi pentru trei cercurĭ membrii la conferenţa viitóre, ce se va ţiné în Sibiiu. Clubulŭ.

Domnule Redactorŭ!

Erĭ ţi-am trămisŭ o telegramă, dér ca se fii pe deplinŭ înformatŭ despre conferinţa nóstră îţĭ mai însemnŭ următórele:

Te potŭ asigurá, că diua de erĭ a fostŭ o di de bucuriă pentru noi. Clerulŭ ca tot-déuna, aşa şi astădată, a fostŭ fórte bine representatŭ; peste 50 preoţĭ, învĕţătorĭ cu 4 protopopĭ în frunte din 3 cercurĭ electorale — la 60 alegĕtorĭ civilĭ fruntaşĭ din tóte părţile — advocaţĭ, meseriaşĭ şi ţĕranĭ au participatŭ la conferinţa de erĭ. — Insufleţirea pentru programa partidei naţionale stabilită la 1881 în conferinţa din Sibiiu, a fostŭ la culme.

De 20 de anĭ am asistatŭ la multe întrunirĭ românescĭ, dar conferinţa de erĭ le-a întrecutŭ pe tóte, încâtŭ privesce insufleţirea şi entusiasmulŭ, cu care au îmbraţoşatŭ programa partidei naţionale.

Strînse şi compacte au fostŭ şirurile partidei nóstre, ca şi cândŭ s'ar apropiá o vijeliă, în contra căreia au se lupte umĕrŭ la umĕrŭ în cea mai mare concordiă şi solidaritate. Românii ca naţiune nu vorŭ abdice de bună voie de drepturile, ce le competŭ şi pe carĕ le reclamă neîntreruptŭ, nu vorŭ capitulá cu ruşine, ci vorŭ continuá cu dignitate şi resoluţiune lupta pentru câştigarea drepturilorŭ răpite, firmĭ în speranţa, că şi pentru ei va rĕsarí câtŭ mai curêndŭ sórele dreptăţii.

Acestea şi alte cuvinte pline de bărbăţiă rostite de cătră unii oratorĭ au electrisatŭ întréga adunare, care a şi primitŭ cu bucuriă şi în unanimitate resoluţiunea cuprinsă în protocolulŭ alăturatŭ. —

Suntemŭ veselĭ şi fericiţĭ a vĕ spune că nu s'a auditŭ o singură voce, care sĕ intenţioneze schimbarea programei naţionale séu sĕ tulbure câtŭ de puţinŭ concordia între fraţii adunaţĭ erĭ.

O naţiune consciă de drepturile sale nu îşĭ póte denegá trecutulŭ nicĭ compromite viitoriulŭ, cu atâtŭ mai puţinŭ se póte face sclava stăpânilorŭ dîlei.

Drepturile unui poporŭ răpite prin forţă, prin luptă continuă se potŭ recâştigá; dér drepturile, la care unŭ poporŭ abdice de bună voie, rĕmânŭ perdute pentru totdéuna şi perderea lorŭ e justificată prin „volenti non fit iniuria."

Alăturatŭ îţĭ trămitŭ şi unŭ estractŭ din protocolulŭ conferinţei. Alŭ D-tale

Turda 30 Marte 1884.

Cu tótă stima
Dr. Raţiu.

Estractŭ din protocolulŭ conferinţei alegĕtorilorŭ românĭ ţinute la 29 Marte 1884.

Propunere.

Alegĕtorii românĭ din comitatulŭ Turda-Arieşŭ pe basa programei universalităţii partidei naţionalĭ române din Transilvania, Ungaria şi Bănatŭ, care s'a statoritŭ în conferinţa generală dela 12—14 Maiu 1881 — se organiséză pentru noulŭ periodŭ electoralŭ parlamentarŭ, ce se apropiă, spre a purcede solidarĭ în cestiunea alegerilorŭ dietale iminente şi spre susţînerea programei sale naţionale.

Spre esecutarea acestei programe alegĕtorii românĭ din comitatulŭ Turda-Arieşŭ esmitŭ unŭ comitetŭ centralŭ de 12 membri din gremiulŭ sĕu pentru întregŭ comitatulŭ cu reşedinţa în Torda şi în fiecare cercŭ electoralŭ câte unŭ subcomitetŭ de câte 6 membri cu reşedinţa, unde vorŭ decide ele — care comitetŭ centralŭ şi subcomitete vorŭ stăruí cu tóte puterile morale şi vorŭ usá de tóte mijlócele permise prin legile esistente spre realisarea programei partidei naţionale.

Pentru conferinţa generală ce se va ţîné în Sibiiu s'au alesŭ prin aclamaţiune: 1. Din cerculŭ electoralŭ alŭ Turdei: D-nii Georgiu Bariţiu şi Dr. Ioane Raţiu; 2. Din cerculŭ electoralŭ alŭ Vinţului de susŭ: D-nii Ioanŭ Molnár şi Petru Iacobescu; 3. Din cerculŭ electoralŭ M.-Ludoşŭ: D-nii Nicolau Solomonŭ protopopŭ, Nicolau Tămaşiu parochŭ.

Conferinţă electorală a Românilorŭ din comitatulŭ Aradului.

In Aradŭ s'au întrunitŭ Românii şi au hotăritŭ a convocá o conferenţă a alegĕtorilorŭ cu următoriulŭ apelŭ:

On. Domnŭ .... în .....

Ţéra se află în faţa alegerilorŭ de deputaţĭ dietalĭ. In curêndŭ cetăţenii vorŭ fi chemaţĭ sĕ se pronunţe prin votulŭ lorŭ asupra situaţiunei politice şi asupra destinelorŭ sale, şi sĕ useze astfelŭ de celŭ mai frumosŭ şi mai sântŭ dreptŭ cetăţenescŭ. In deosebĭ poporulŭ şi alegĕtorii românĭ sunt chemaţĭ sĕ-şi manifeste credinţele lorŭ politice, sĕ afirme de nou şi puternicŭ esistenţa sa, şi sĕ reclame prin votulŭ sĕu dreptate, egalitate şi frăţietate, pentru toţĭ de o potrivă spre binele comunŭ şi fericirea patriei nóstre comune.

Spre acestŭ scopŭ este mai pre susŭ de tóte lipsa de înţelegerea şi consolidarea tuturorŭ celorŭ de unŭ principiu şi de o credinţă, — decĭ în vederea acestei trebuinţe şi în urma învitării venite delă comitetulŭ electoralŭ permanentŭ alŭ partidei naţionale române din Sibiiu, pentru a hotărî asupra atitudinei nóstre faţă de alegerile de deputaţĭ dietalĭ, subsemnaţii prin acésta convocămŭ şi Vĕ învitămŭ împreună cu toţĭ soţĭ de unŭ principiu la conferinţă electorală a Românilorŭ din comitatulŭ Aradului, ce se va ţiné aicĭ în Aradŭ în sala 1 Krispin (strada Deák Ferencz, domnéscă Nr. 28) în **10 Aprile** calend. nou 1884 la 4 óre după amédădĭ, — recomândându-Vĕ totodată, ca până la hotărîrea conferinţei sĕ nu luaţĭ nicĭ unŭ felŭ de angajamentŭ în cestiunea alegerilorŭ viitóre.

Primiţĭ espresiunea deosebitei nóstre stime!

Aradŭ, 25 Marţiŭ st. n. 1884.

Ioane P. Desseanu,	**Dr. G. Vuia,**
Constantinŭ Gurbanŭ,	**Atanasiu Tuducescu,**
Ignaţiu Papp,	**Lazar Tescula,**
Aureliu Suciu,	**Simeone P. Desseanu,** advocatŭ.
Romulŭ Ciorogariu,	**Vasilie Mangra,**
Georgiu Purcariu,	**Nicolau Philimonŭ,**
Davidŭ Nicóră, asesorŭ referinţe consist.	**Dr. Ioanŭ Papŭ,**
M. B. Stănescu, advocatŭ şi membrulu comit. elect. perman. din Sibiiŭ.	**Dr. Demetriu Magdu,**
	Terenţiu Raţiu,
	Teodorŭ Ceontea,
Georgiu Telescu,	**Ioanŭ Beleşiu,**
Dr. Nicolau Oncu,	**Dr. Petru Piposiu.**

Cronica evenemintelorŭ politice.

Bugetulŭ anului viitorŭ 1884—85, votatŭ de camera româna, presintă unŭ deficitŭ de mai bine de duoĕ milióne. Comisiunea bugetară presintase proiectulŭ echilibratŭ, însĕ în urma discusiunilorŭ din Cameră, mai cu deosebire cu ocasiunea bugetului învĕţămêntului, însemnate adause s'au făcutŭ şi echilibrulŭ bugetarŭ a fostŭ distrusŭ. Acéstă stare de lucrurĭ a fostŭ supusă din nuou comisiunii bugetare, care — într'unŭ şirŭ de lungĭ şedinţe — a căutatŭ a restabilí echilibrulŭ ş'a presintá camerii, cu ocasiunea legii echilibrării, unŭ bugetŭ, care sĕ inspire încredere, că nu va produce deficitŭ. Duoĕ fiindŭ mijlócele, prin carĭ se puté ajunge la acestŭ scopŭ: urcarea veniturilorŭ şi scăderea cheltuelelorŭ, comisiunea p'amênduoĕ le-a utilisatŭ.

Écă tabela veniturilorŭ statului pe anulŭ 1884—85, aşa cum au fostŭ stabilite de cameră prin legea pentru echilibrare:

Contribuţiunĭ directe	24,930,000.—
„ îndirecte	58,330,000.—
Veniturile ministerului agriculturei, comerciului şi domenii	20,075,566.—
Veniturile ministerului lucrărilorŭ publice	9,617,925.44
Venit. minist. de interne	4.830.000.—
Venit. minist. de finance	2,353,000.—
Venit. minist. de resbelŭ	783,000,—
Venit. minist. de esterne	125,000.—
Venit. minist. cultelorŭ şi instrucţiunei	104,222.—
Venit. minist. de iustiţiă	3,000.—
Diferite veniturĭ	7,717,720.27
Totalulŭ ven. anului 1884—85 . . .	128,869,433.71
Din escedentulŭ eserciţiului 1882—83 închisŭ la 30 Septembre 1883 . .	1,400,000.—
Totalulŭ ven. anului 1884—85 . . .	130,269,433.71

După reducerile ce le-a făcutŭ camera la propunerea comisiunei budgetare pentru fiecare ministerŭ bugetulŭ de cheltuelĭ alŭ anului viitorŭ 1884—85, s'a ficsatŭ la sumele următóre:

Détoria publică	50,130,063.87
Consiliulŭ de ministri	62,960.—
Ministerulŭ financelorŭ	10,709,539.—
„ de resbelŭ	30,551,213.40
„ de iustiţiă	4,739,918.—
„ de interne	9,896,802.73
„ de lucrărĭ publice . . .	4,418,024.50
„ de culte şi instr.	12,772,839.—
„ de esterne	1,593,573.99
„ agr., com. dom.	3,961,860.39
	128,836,794.88
Fondŭ pentru deschidere de credite suplimentare şi estra-ordinare. . .	1,432,638.83
	130,269,433.71

Decĭ este echilibru.

Delegaţii diferitelorŭ societăţĭ germane din Bucurescĭ au ţinutŭ dilele trecute o întrunire în scopulŭ d'a se consfătuí asupra primirii, ce trebue sĕ facă principelui şi principesei de corónă a Austro-Ungariei, care peste scurtŭ timpŭ vorŭ visitá Bucurescii.

„Die Presse" publică următórea telegramă, ce i se trămite din Constantinopolŭ, cu data de 24 Marte: „Vaporulŭ românŭ, ce pórtă numele de „Românulŭ", încărcatŭ cu muniţiunĭ, a fostŭ opritŭ în Dardanele. Ambasada română de acĭ cere liberarea lui."

In numĕrulŭ de Vinerĭ 16 Marţiu am făcutŭ cunoscută cetitorilorŭ fóei nóstre, că partidulŭ conservatorŭ din România s'a împreunatŭ cu partidulŭ sincerŭ-liberalŭ, adoptândŭ împreună numele de partidulŭ liberalŭ-conservatorŭ, în fruntea căruia se află d-nii Lascarŭ Catargiu şi Gheorghe Vernescu. Deodată cu partidele erá fórte naturalŭ sĕ se contopéscă şi organele lorŭ: „Timpulŭ" şi „Binele publicŭ". Organulŭ comunŭ se numesce „România", şi primulŭ numĕrŭ din acéstă fóiă a şi apărutŭ Duminecă în 18 ale lunei de faţă. Cele d'ântâiŭ duóĕ colóne din noulŭ diarŭ sunt dedicate unui felŭ de programă séu manifestŭ, subscrisŭ de vre-o şése-decĭ dintre membrii partidelorŭ întrunite. In acéstă programă se arată punctŭ de punctŭ, carĭ sunt schimbările, pe carĭ arŭ dori sĕ le întroducă în organismulŭ statului noulŭ partidŭ liberalŭ-conservativŭ. Etă cele mai de căpeteniă din aceste puncte:

„Vomŭ luptá dér pentru a combate spiritulŭ centralisătorŭ alŭ dictaturei ipocrite şi absorbente de astădĭ, pentru a asigurá printr'o descentralisare reală

satisfacerea intereselorŭ sociale locale. Vomŭ apără cu energiă libertatea presei în tótă întregimea ei în contra uneltirii facţiunii dela putere şi nu vomŭ îngădui sub nicĭ unŭ pretestŭ vr'o mĕsură preventivă pentru delictele de cuvêntŭ, de condeiŭ, nicĭ vomŭ primi, ca ele sĕ fie vr'odată sustrase dela jurisdicţiunea juriului.

Nesocotirea principielorŭ economice de statŭ şi joculŭ, ce s'a făcutŭ cu creditulŭ nostru publicŭ, ne impune datoria d'a studiá cu tótă luarea aminte starea nóstră economică şi financiară, pentru a puté sĕ ne ferimŭ la timpŭ de catastrofe. Sarcinele fiscale aŭ ajunsŭ o povară nimicitóre pentru tóte isvórele de producere ale ţĕrii, şi trebuie sĕ ne grăbimŭ a ne opune cu hotărire risipii banilorŭ publicĭ, şi a introduce economii seriόse şi chibzuite în finance pentru a mărgini împrumuturile şi creările de nouĭ dărĭ. Totodată ne vomŭ sili prin tóte mijlócele, ca sĕ redămŭ viaţă agriculturei nóstre decăḑênde, protegêndŭ de o potrivă pe muncitorŭ şi pe cultivătorŭ, ne mai permiţêndŭ, ca producĕtorii sĕ fie consideraţĭ de astă-ḑĭ înainte ca „parte adversă" în statŭ. Trebue sĕ luămŭ esemple dela marii noştri vecinĭ, pentru a dá agriculturii tóte instrumentele de acţiune, ce-ĭ lipsescŭ astăḑĭ, şi din punctulŭ de vedere practicŭ şi sciinţificŭ, şi din punctulŭ de vedere alŭ creditului. Dér înainte de tóte trebuie sĕ se restatornicéscă siguranţa pentru toţĭ prin comunele rurale, silindu-ne sĕ stingemŭ ura, ce se încércă de câţĭ-va anĭ a se aţîţá de susŭ între agricultura mică şi agricultura mare, între burgesĭ şi ţĕranĭ, între muncă şi capitalŭ, fiindŭ-că numai prin împăciuirea intereselorŭ, prin reînfrăţirea şi armonisarea acestorŭ marĭ factorĭ ai activităţii naţionale se póte obţiné adevĕrata libertate şi realisá prosperitatea publică şi progresulŭ economicŭ alŭ Românieĭ...

Vomŭ cercá sĕ rădicămŭ demnitatea, prestigiulŭ şi independinţa clerului, spre a redá bisericii române tótă splendórea ei primitivă. Vomŭ face sĕ înceteze favoritismulŭ şi persecuţiunile sistematice, practicate aḑĭ în armată; căcĭ armata trebue sĕ fie a ţĕrii, ér nu a diferitelorŭ partide, ce se succedŭ la guvernŭ.

Vomŭ face totŭ spre a asigurá câtŭ mai în grabă prestigiulŭ şi independinţa magistraturii, pentru ca justiţia sĕ devină o a treia putere în statŭ în adevĕrata accepţiune a cuvêntului, scoţêndu'o de sub influenţele imorale, carĭ o corupŭ şi o degradă. Ér instrucţiunii publice ĭĭ vomŭ dá tótă solicitudinea, dér mai alesŭ respândirea, la care întregŭ poporulŭ are dreptulŭ mai naintea orĭ cărei binefacerĭ a progresului; şi vomŭ îngriji ca învĕţămêntulŭ primarŭ obligătorŭ şi gratuitŭ sĕ devină o realitate. In fine voimŭ sĕ combatemŭ din tóte puterile nóstre acea sistemă vinovată de cârmuire asupritóre, cu care se tractéză de fracţiunea guvernamentală partea ţĕrii de peste Milcovŭ, lovind'o în tóte legitimele ei interese, sistemŭ care a mersŭ chiar la estremitatea d'a refusá aplicarea legilorŭ în vigóre, precum s'a întêmplatŭ cu cestiunea cererii de înfiinţarea creditului funciarŭ ruralŭ la Iaşĭ şi cu cestiunea facultăţii de medicină.

In domeniulŭ politicii esterne, fiindŭ că idealulŭ nostru a fostŭ şi este realisarea unei neutralităţĭ garantate, vomŭ avé pentru tóte puterile aceiaşĭ diferinţă şi aceleaşĭ simţimente amicale."

Victor Hugo publică următórea scrisóre: Brasilia a desfiinţatŭ sclăvia. Étă scirea cea mare. Sclăvia însémnă, că omulŭ înlocuesce pe animalŭ cu ómenĭ. Inteligenţa, ce în acéstă viaţă animalică mai póte rĕmâné în omŭ, este a stăpânului, dela a căruia voinţă şi poftă depinde sclavulŭ. De aicĭ se nascŭ stărĭ teribile. Brasilia a datŭ o lovitură decisivă sclăviei. Brasilia are unŭ împĕratŭ, care e mai multŭ ca unŭ împĕratŭ, este unŭ omŭ. Mérgă numai aşa înainte. Ilŭ felicitămŭ şi-lŭ onorămŭ. Inainte de a se sfĕrşí acestŭ vécŭ, sclăvia va disparé de pe faţa pământului. Libertate, este o lege omenéscă. Constatămŭ situaţiunea c'unŭ cuvêntŭ: Barbaria dă înapoi, ér civilisaţiunea înaintéză. Victor Hugo.

Marele poetŭ francesŭ ar trebuí sĕ vină la noi şi sĕ trăiéscă aicĭ numai câteva lunĭ, dér nu la Pesta ca renumita ḑiaristă Madame Adam, care a jucatŭ Csardaşŭ în salónele unguresci, ci prin ţéră între poporŭ şi suntemŭ siguri că s'ar convinge, că sunt state, carĭ trecŭ de civilisate, unde robia a fostŭ dată afară pe o uşă ca sĕ între érăşi pe altă uşă.

Conflictulŭ dintre Pórta otomană şi dintre patriarchatulŭ grecescŭ s'a terminatŭ. Ar fi fostŭ o mare minune, ca sĕ triumfeze Pórta otomană asupra clerului bizantinŭ fanariotŭ, care a sciutŭ ca sĕ-şi stórcă dela sultanĭ în timpurile cele mai glorióse ale imperiului otomanŭ privilegii, carĭ nu le are nicĭ unŭ clerŭ în Europa. Pórta, în urma stăruinţelorŭ şi înfluinţelorŭ puterilorŭ străine, a trebuitŭ după multe frământărĭ şi sbuciumărĭ sĕ se abată dela planulŭ sĕu, de a restrînge privilegiile patriarchale. Veratulŭ de înstalaţiune, care l'a datŭ pórta de astădată patriarchului ecumenicŭ din Constantinopole, nu se deosebesce de veratele de mai înainte întru nimica. Credemŭ, că patriarchulŭ şi sinodulŭ precum şi consiliulŭ mirenescŭ se va mulţămí cu resolvarea cestiunii acesteia şi éră se vorŭ restituí relaţiunile cele vechĭ dintre patriarchatulŭ grecescŭ şi Pórta otomană, care a fostŭ nenorocósă de a puté resolvá o cestiune atâta de delicată şi de grea. Dér pe de altă parte a fostŭ pentru Pórta otomană o mare nenorocire, că nu s'a provocatŭ din acéstă cestiune o conflagaţiune prin amesteculŭ unei puterĭ străine în afacerile interne ale Turciei. Din acestŭ conflictŭ popórĕle creştine supuse patriarchului n'au câştigatŭ nimica, din contră jugulŭ clerului grecescŭ asupra Româniilorŭ, Albanesilorŭ şi Bulgarilorŭ devine totŭ mai apăsătoriu, pentru că silogurile grecescĭ, carĭ nu sunt de câtŭ numai nisce sucursale patriarchale, lucréză din tóte puterile, ca sĕ paraliseze înfluinţele scólelorŭ românescĭ din Macedonia şi din celelalte părţĭ locuite de Românĭ şi lucréză pentru grecisarea Româniilorŭ cu o activitate febrilă.

După ultimulŭ recensemêntŭ, făcutŭ de biuroulŭ de statistică din Sofia, numĕrulŭ poporaţiunii Bulgariceĭ se urcă la cifra de 2,007,919 suflete.

Dreptulŭ limbilorŭ în staturĭ cu naţionalitate micstă.

Neauḑită, ca şi vocea predicatorului în pustiă, rĕsună în sgomotósa şi sĕlbatica luptă pentru egala îndreptăţire a limbilorŭ orĭ-ce admoniţiune seriósă la o înţelegere nepasionată a naţionalităţilorŭ. Doctrinele eronate, înălţate la dogme de către apostolii naţionalĭ, cumcă egala îndreptăţire a limbilorŭ deosebitelorŭ naţionalităţĭ în interiorulŭ unui statŭ mare ar trebuĭ sĕ pericliteze unitatea întregului statŭ, séu cumcă recunóscerea preponderanţei faptice a unei marĭ limbĭ culturale în întregitatea statului ar însemná umilirea şi suprimarea naţionalităţilorŭ mai puţinŭ desvoltate, au înlocuitŭ consciinţa naţională cu o presumţiune naţională. Şi acéstă presumpţiune adăpată cu ură şi cu animositate, a efectuitŭ cu norocŭ, ca partidele litigante, asemenea ţĕranilorŭ iubitorĭ de procese, pentru o delniţă de pămêntŭ naţionalŭ îşĭ aruncă tótă averea constătătóre din succese liberale în gura reacţiunei. Fiecare victoriă nouă a partidei naţionale în Austria este identică cu o derută a libertăţii. Asta este unŭ faptŭ, alŭ căruĭ adevĕrŭ ruşinătorŭ Germanii ilŭ potŭ denegá totŭ aşa de puţinŭ ca Slavii. Noi într'adevĕrŭ nu scimŭ, ce jertfe ar mai puté aduce popórele Austriei molochului naţionalŭ, spre a câştigá în drepturile naţionale, ceea ce dau pradă în cele civile. Óre într'adevĕrŭ nu esistă pentru unitatea statului nicĭ o garanţiă mai sigură afară de unitatea limbei, şi este óre limba pănă într'atâta unŭ scopŭ egoisticŭ politicŭ séu naţionalŭ, încâtŭ sĕ trebuie a-i se subordiná tóte celelalte interese practice şi ideale ale statului? La partidele nóstre naţionale, firesce n'avemŭ sĕ căutămŭ rĕspunsulŭ la acésta întrebare, căcĭ nicĭ una dintrênsele n'a făcutŭ vreodată încercarea, de a deslegá cestiunea limbilorŭ în sensulŭ „dreptului"; ba, ce e mai multŭ, fiecare din aceste partide a declaratŭ în timpulŭ preponderanţei sale parlamentare o astfelŭ de soluţiune de unŭ lucru imposibilŭ. Câtŭ de eronată este o astfelŭ de intuiţiune (vedere) şi cum legislaţiunea în alte staturĭ cu limbĭ micste a sciutŭ sĕ învingă cu succesŭ acele dificultăţĭ nedisolubile la părere în favorulŭ totalităţiĭ şi spre mulţămirea singuraticelorŭ naţionalităţĭ, acésta a documentat'o deja pănă la evidenţă Dr. Adolfŭ Fischhof într'unŭ şirŭ de articulĭ, pe carĭ noi i-amŭ publicatŭ la acestŭ locŭ mai acum anulŭ. De atuncĭ încóce bĕtrânulŭ patriotŭ, năsuindŭ necontenitŭ spre a serví salutei patriei, şi-a continuatŭ cercetările sale pe têrĕmulŭ cestiunii limbilorŭ cu zelŭ neobositŭ şi ca resultatŭ alŭ acelora ne-a pusŭ la disposiţiune unŭ materialŭ bogatŭ şi preţiosŭ, care oferă unŭ prospectŭ clarŭ şi aprópe epuisabilŭ (estorsŭ) alŭ drepturilorŭ limbilorŭ în cele mai însemnate staturĭ civilisate din lume cu limbĭ micste.

Ne mărginimŭ deocamdată a dá publicităţii acestŭ materialŭ compusŭ din rapórte autentice dela cele mai înalte autorităţĭ administrative, dela literaţĭ renumiţĭ, dela politicĭ eminenţĭ şi în fine din legile relative la drepturile limbilorŭ ale respectivelorŭ staturĭ într'o paragonare (conspectŭ) sinoptică, spre a arĕtá cetitorilorŭ noştri mai ântâiu, de câtă consideraţiune se bucură în aceste ţĕrĭ limbile diverselorŭ poporaţiunĭ pe têrĕmulŭ justiţiei, administraţiunii, instrucţiunii şi în celelalte ramurĭ ale vieţei publice, şi cum s'a desvoltatŭ acéstă relaţiune limbistică a acestorŭ naţionalităţĭ între sine şi faţă de statŭ şi cum se desvóltă încă mereu.

I. India orientală.*)

Incepemŭ şirulŭ espunerilorŭ acestora cu raportulŭ asupra relaţiunilorŭ dreptului limbilorŭ în India britanică, cea mai poliglótă din ţĕrile, carĭ avemŭ a le cuprinde în cerculŭ privirilorŭ nóstre. Comunicatele autentice şi fórte preţióse relative la consideraţiunea deosebitelorŭ limbĭ în India orientală, precum şi cele ce vorŭ urmá mai târziu relative la pracsa respectivă în Canada şi în Colonia dela Capŭ le-a dobênditŭ Dr. Fischhof prin intervenţiunea consulului generalŭ, Dr. de Scherzer, o unui amicŭ alŭ sĕu, care în calitatea sa de conducĕtorŭ alŭ afacerilorŭ comerciale pe lângă ambasada austriacă din Londra, prin strînsele sale relaţiunĭ cu ceĭ mai eminenţĭ bărbaţĭ de statŭ ai Angliei, a fostŭ în plăcuta posiţiune de a obţiné informaţiunile recerute dela loculŭ competentŭ, adecă dela „oficiulŭ îndicŭ" şi „alŭ esternelorŭ."

Aducemŭ aci raportulŭ oficiului indicŭ în traducere fidelă verbală:

„India Office, S. W., 28 Octobre 1882.

Domnule!

Referindu-mĕ la scrisórea D-Vóstre dela 7 ale lunei acesteia, regretŭ, că mĭ e imposibilŭ a rĕspunde strictŭ la întrebările, ce mi-aţi pusŭ**). Cu tóte acestea D-Vóstră veţi aflá, sperŭ eu, în espunerea următóre a pracsei, ce domnesce în genere în India britanică în afacerile oficiale şi de educaţiune, informaţiunea, ce o căutaţĭ şi care informaţiune în esenţă o puteţĭ priví de corectă. In cele trei capitale: Calcuta, Madrasŭ şi Bombay se întrebuinţéză în genere limba anglesă la curţile judecătorescĭ (tribunalele) mai înalte şi chiar şi la cele supreme (va sĕ ḑică la tribunalele de instanţa a doua şi a treia). La aceste tribunale şi în administraţiunea politică se face representarea (pledoarea) atâtŭ orală câtŭ şi în scrisŭ în limba anglesă. La ascultarea martorilorŭ îndigenĭ şi la cetirea documentelorŭ scrise într'una din limbile ţĕrei li se dau judecătoriĭ dragomanĭ (interpreţĭ) şi traducĕtorĭ***). In celelalte părţĭ ale Indiei însĕ se întrebuinţéză atâtŭ în oficiile judecătorescĭ câtŭ şi în cele administrative limba respectivei provincie***). Astfelŭ se întrebuinţéză în Bengalia limba bengalică; în Beharŭ şi în provinciile nordvestice limba Urduilorŭ şi a Hinḑilorŭ şi în Madrasŭ cea telugaică şi tamilică; şi limba oficială schimbă în conformitate cu dialectulŭ precumpĕnitorŭ în provinciă. Autorităţile respective au dreptulŭ de a declará, care limbă din patriă este a se întrebuinţá în afacerile judecătorescĭ. Amploiaţii, carĭ vorbescŭ anglesesce (fie Anglesĭ séu îndigenĭ îndicĭ) se potŭ folosí de limba anglesă la compunerea sentinţelorŭ lorŭ etc.; ei însĕ trebue

*) India orientală cuprinde, afară de staturile vasale ţînĕtóre de ea, în cele duoĕ-spre-ḑece presidenţe şi provincii ale sale, unŭ arealŭ, care e aprópe de cincĭ orĭ mai mare decâtŭ alŭ Austro-Ungariei, şi are o poporaţiune aprópe de duoĕ sute de milióne, prin urmare aprópe de şése-orĭ mai mare decâtŭ a monarchiei nóstre întregĭ şi se compune din numeróse seminţii poliglote.

**) Acestŭ pasagiu se referă la unŭ cuestionariu, ce Dr. Fischhof l'a adresatŭ cătră Dr. de Scherzer, éră acesta l'a transmisŭ oficiului îndicŭ.

***) Va sĕ ḑică nu ca la noi în Ungaria şi bunăóră ca la judecătoria de cercŭ din Braşovŭ, unde judele acum de curêndŭ provocă pe unŭ martorŭ sĕ subscrie protocolulŭ conceputŭ, după spusele martorelui în limba germană, în limba maghiară, care respectivulŭ martorŭ nu o scie. Şi fiindŭ că martorulŭ refusà a subscrie, ḑise rĕstitŭ cătră dênsulŭ: „Voiu pune sĕ se facă o traducere pe spesele D-Tale şi, de nu vei vré sĕ plătescĭ, te voiu pedepsi." — Red.

sĕ fie pe deplinŭ familiarisaţĭ cu limba patriei şi sĕ comunice întrênsa cu partidele. In ceea ce privesce educaţiunea, s'au făcutŭ scóle prin tóte localităţile şi întrênsele se predă istrucţiunea elementară în limba usitată în respectivulŭ ţinutŭ. Insĕ în tóte localităţile mai însemnate esistă scóle, în carĭ se învéţă limba anglesă. Totŭ asemenea esistă colegii, deşĭ în numĕrŭ mai micŭ, în carĭ se câştigă o cultură mai înaltă, care se póte asemĕnă cu aceea, ce se câştigă în scólele înalte şi în colegiile anglesescĭ. Afară de acestea mai este unŭ numĕrŭ considerabilŭ de colegii, în carĭ se cultivă şi se învéţă cu deosebire limbile orientale. De clasa acésta se ţinŭ aşa numitele Midrassi*) şi colegiile sanscrite mahomedane, şi şcólele dintre carĭ unŭ numĕrŭ considerabilŭ capĕtă ajutorŭ şi încurăgiare din partea regimului. Usulŭ limbilorŭ pămêntene a fostŭ totŭdéuna încurăgiatŭ şi sprijinitŭ din partea guvernului britanicŭ, şi în acéstă privinţă nicĭodată nu s'a făcutŭ agitaţiune în poporaţiunea indigenă. Déră esistă în India numeróse reuniunĭ formate de indigenĭ cu tendinţa espresă, de a promová interesele indigenilorŭ, şi aşa se întêmplă, că dorinţe, carĭ stau în legătură cu instrucţiunea şi cu propagarea educaţiunei la autochtonĭ, se aşternŭ une-orĭ guvernului de cătră aceste reuniunĭ. In India se potŭ presentá (aşterne) suplicile şi memorialele séu în limba oficială a provinciei séu în cea anglesă. In pracsă însĕ se primescŭ şi se consideră astfelŭ de documente în orĭ-ce limbă ar fi compuse. (Petitions and memorials may ben in India presented in the official language of the province or in English. But practically such documents are always received and attended to in whatewer language they may be written.)

Am onórea etc.“

(Va urmá.)

Diverse.

(Intrunirĭ literare.) In întrunirea literară de mâne (Joi 22 Marţiu) d-lŭ Dr. N. Popŭ va vorbĭ mai departe din Istoria Românilorŭ; d-lŭ Iónu Socaciŭ va tractá unŭ materialŭ din economia naţională, éră d-şóra Elena Perşenariu va cetĭ legenda rêndunicei de V. Alecsandri.

Cluşiu 27 Marte 1884.

Acei p. o. Domnĭ, cărora li s'au trămisŭ liste pentru colectarea marinimóselorŭ oferte, în favorulŭ concertului, care s'a arangiatŭ în 1 Martie a. c. de societatea de lectură „Iulia“ a junimei române dela universitatea reg. din Cluşiu — sunt rogaţĭ sĕ binevoiéscă a retrămite colectele — la adresa subscrisului preşedinte, până în 8 Aprile a. c., pentru ca sĕ se pótă dá şi publicá raţiociniulŭ acelui concertŭ.

Preşedintele: **Nestorŭ Vărăreanu,** juristŭ.

Secretariulŭ: **Aug. Cheţianu,** juristŭ.

---

*) Scólele numite „Midrassi“ sunt scóle înalte, adecă universităţĭ, teologice mahomedane, în carĭ se învéţă şi filosofiă şi sciinţe naturale. — Fi-va óre cu putinţă, ca Ungurii noştri sĕ calce cândŭ-va în urmele Anglesilorŭ si sĕ facă şi ei cu naţionalităţile aceea, ce facŭ Anglesii cu conaţionalii acestora din împeriulŭ britanicŭ? — Red.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 1 Aprile st. n. 1884.

Rentă de aurŭ ungară 6% 121.75. Rentă de aurŭ 4% 91.80. Rentă de hărthiă 5% 88.60. Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare 141.25. Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emissiune) 96.10. dto (II-a emissiune) 117.50. dto (III-a emissiune 100.75. Bonurĭ rurale ungare 100.75. Bonurĭ cu cl. de sortare 100.—. Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ 100.25. Bonurĭ cu cl. de sortare 100.—. Bonurĭ rurale transilvane 100.—. Bonurĭ croato-slavone 100.—. Despăgubire p. dijma de vinŭ ung. 97.75 Imprumutulŭ cu premiu ung. 116.75. Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului 114.40. Renta de hărtiă austriacă 79.95. Renta de arg. austr. 81.15. Renta de aurŭ austr. 101.55. Losurile din 1860 136.75. Acţiunile băncei austro-ungare 845.—. Act. băncei de creditŭ ungare 320.25. Act. băncei de creditŭ austriace 326.10 Argintulu —.— Galbinĭ împĕrătescĭ 5.68. Napoleond'orĭ 9.61. Mărcĭ 100 împ. germ. 59.25 Londra 10 ₤ sterlinge 121.30.

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 17 Marte v. 1884.

Renta română (5%)	Cump. 93 1/2	vênd. 94
Renta rom. amort. (5%)	„ 95 1/5	„ 96
„ convert. (6%)	„ 98 1/2	„ 99
Impr. oraş. Buc. (20 l.)	„ 32	„ 33
Credit fonc. ruralŭ (7%)	„ 104 3/8	„ —.—
„ „ „ (5%)	„ 92 3/4	„ —.—
„ „ urbanŭ (7%)	„ 101 3/4	„ 102 1/4
„ „ „ (6%)	„ 98	„ 98 1/4
„ „ „ (5%)	„ 88 7/8	„ 89
Banca naţională a României	„ 1430	„ —
Ac. de asig. Dacia-Rom	„ 378	„ —
„ „ „ Naţională	„ 264	„ —
Aurŭ	„ 3%	„ —.—
Bancnote austriace contra aurŭ	„ 2.09	„ 2.10

Nr. 124.—1884. 3—3

Publicaţiune.

Din partea comunităţii Telciu întabulate în comitatulŭ Bistriţa-Nasĕudŭ prin acésta se aduce la cunoscinţă publică, cumcă din proprietatea ei înscrisă în protocolulŭ fundariŭ Nr. 1 a comunei Telciu din ţădurea de molidŭ, numită în dosulŭ Strîmbei, se va vinde pe calea licitaţiunei publice unŭ terenŭ de pădure de 1701 jughere 756^0 □ spre tăiare, respective spre folosire pe timpŭ de 17 anĭ.

Terminulŭ de licitaţiune se defige pe 20 Maiu 1884 la 10 óre a. m. la casa comunităţii Telciu. — Preţulŭ strigărei se statoresce per jugherŭ cu 15 fl. séu pentru totŭ terenulŭ de vênḑare cu 25.522 fl. v. a. Oferte scripturistice nu se primescŭ. Fiecare licitantŭ e obligatŭ a depune ca vadiu suma de 5000 fl. v. a. în banĭ gata şi totŭ unadată prin documente demne de încredere şi valide a-şĭ documentá starea averei şi purtarea sa morală.

Vadiulŭ cumpĕrătoriului se reţine şi se computá în rata din urmă a preţului de cumpĕrare, avêndŭ cumpĕratoriulŭ afară de aceea a se mai obligá, că va depune îndată după finirea licitaţiunei în banĭ gata tangentele din preţulŭ cumpĕrărei plătibilŭ la 1 Ianuariu şi 1 Aprile 1884 cu 1250 fl. v. a. precum şi spre acoperirea speselorŭ causate cu pregătirea planurilorŭ de economisare referitóre la acéstă vênḑare de pădure a mai depune încă 3600 fl. v. a.; care sumă din urmă însĕ nicĭ se va computá în preţulŭ cumpĕrărei şi nicĭ se va mai replătí cumpĕrătoriului.

Celelalte condiţiunĭ referitóre la acéstă licitaţiune se potŭ vedé orĭ şi cândŭ la subscrisulŭ oficiu comunalŭ.

Dela oficiulŭ comunei

Telciu în 20 Marţiu 1884.

Nestorŭ Ganea, notarŭ. **Ionŭ V. Pupeze,** primariu.

☞ Numere complete dela începutulŭ anului sĕ mai află.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**

Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Tipografia: **Ioanŭ Göt şi fiiŭ Henricŭ.**